

8.27. Het uitzetten van exotische steuren

Exotische steuren kun je tegenwoordig overal tegenkomen. Ze worden gewekt voor de productie van kaviaar, verkocht als vijvervis, maar soms ook uitgezet in hengelvijvers. Ook worden deze steuren steeds vaker aangetroffen in het open water. Vormen deze vissen een bedreiging voor de inheemse flora en fauna?

Uit onderzoek is in 2022 gebleken dat in het stroomgebied van Rijn en Maas in totaal elf steursoorten en diverse, moeilijk te identificeren hybriden (kruisingen) voorkwamen. Dat zijn tien exotische steuren en één inheemse soort, de Europese steur.

Europese steur (Acipenser sturio)

Deze steuren komen vooral voor in sportvisvijvers en ander geïsoleerd buitenwater, zoals parkvijvers, recreatieplassen, zand- en grindafgravingen. Daarnaast, dus naast het voorkomen van steuren in geïsoleerde wateren, zijn er ook steuren in open, verbonden buitenwater, zoals kanalen, rivieren en grote meren aangetroffen. Dat betreft vooral Russische steur (*A. baerii*), Siberische steur (*A. gueldenstaedtii*) en sterlet (*A. ruthenus*).

Ontsnapt of uitgezet

Omdat deze steuren (op de Europese steur na) hier niet van nature voorkomen zijn ze afkomstig van uitzettingen of ontsnappingen bij overstroming. Met de grote overstromingen van de laatste jaren is dat niet geheel ondenkbaar, maar uitzetting (of 'loslaten') lijkt de meest logische verklaring. Dat kan twee onderliggende redenen hebben.

Ten eerste krijgen steurkwekerijen regelmatig te groot gegroeide vijversteuren aangeboden door particuliere vijverbezitters. Deze worden vanwege de risico's op parasieten en visziekten, meestal geweigerd. Het alternatief is het loslaten van de vijversteur in de vrije natuur.

Russische steur (Acipenser baerii)

Daarnaast worden steuren als sportvis uitgezet. Dit gebeurt meestal legaal op afgesloten, particuliere (vaak commerciële) visvijvers, maar soms ook illegaal (want dit is verboden) in openbaar water. Vanuit het viswaterbeheer moet echter ook voor afgesloten, particuliere visvijvers worden nagedacht of het uitzetten van exotische steuren verstandig is.

Potentiële problemen

Exotische steuren kunnen tot drie potentiële problemen leiden. Het eerste probleem kan ook op afgesloten visvijvers ernstige gevolgen hebben. Gekweekte steuren zijn vaak drager van parasieten of infectieuze virussen zoals *Viral haemorrhagic septicaemia* en het *Infectieuze haematopoietic necrosis*. Beide virusinfecties leveren aanzienlijke problemen op voor een grote groep van vissen en andere waterdieren, vaak met dodelijke afloop. In die gevallen zijn dus niet de steuren zelf het probleem maar de ziektes of parasieten die ze bij zich dragen.

Sterlet (Acipenser ruthenus)

Het tweede probleem is het gemak waarmee deze dieren hybridiseren (kruisen). Dit betekent dat gekweekte, exotische steuren zich kunnen kruisen met de zeer zeldzame inheemse steuren, waardoor de genetische diversiteit van de meest kwetsbare soort verloren gaat.

Siberische steur (Acipenser gueldenstaedtii)

Verder is er het potentieel probleem van predatie en competitie. Als er allerhande exotische steuren rondzwemmen dan is er minder (ecologische) ruimte voor de inheemse steuren.

Voorkomen is beter dan genezen

Vanwege de ecologische risico's wordt geadviseerd om het loslaten van exotische steuren in het buitenwater te verbieden. Daarnaast dient het houden van deze vissen aan (veel) strengere regels te voldoen. Bij blijvende teelt en handel van deze vissen in Nederland en de ons omringende landen is het niet ondenkbaar dat er steeds meer exemplaren worden losgelaten in het wild met alle negatieve gevolgen voor de inheemse steur van dien.

Ook het uitzetten van exotische steuren in hengelvijvers wordt in beginsel afgeraden. De genoemde risico's op het introduceren van virussen of parasieten zijn reeds genoemd. Daarnaast bestaat ook hier het risico op ontsnapping naar - of uitzetting van gevangen exemplaren in het buitenwater.

Groep zalmvissers van Zalmvisserij De Volharding rondom een Europese steur bij de visserij op het Krabbegors, circa 1920